

Wstęp	9
-------------	---

Część I. Rozwój sprawności językowej i komunikacyjnej u dzieci

1. Etapy rozwoju języka	15
2. Prawidłowości ogólnorozwojowe a sprawność języka u dziecka, rola integracji sensorycznej	23
3. Środowiskowe uwarunkowania rozwoju mowy dziecka	24
4. Kompetencje językowe i komunikacyjne u dziecka w wieku 2-6 lat . . .	31
5. Zabawa w rozwoju językowym dziecka	33
6. Wczesne kształcenie dwujęzyczne dzieci, wielojęzyczność i wielokulturowość, kompetencja bilingwalna	34

Część II. Wykorzystanie muzyki w procesie usprawniania mowy i kształtowania się kompetencji językowych u dzieci - refleksje pedagogiczne z muzyką w tle

1. Funkcje muzyki jako tło do rozważań o rozwoju człowieka	41
2. Rozwój umiejętności muzycznych w cyklu życia	47
3. Elementy języka muzycznego oraz języka jako przestrzeń do dalszych analiz	66
4. Muzyka i mowa w wybranych koncepcjach wychowania muzycznego - zarys problematyki	78

Część III. Słowo za słowem - sposoby usprawniania mowy, języka i komunikacji dziecka w przedszkolu i w domu - przegląd metod, propozycje dla rodziców, opiekunów i nauczycieli

1. Wprowadzenie do metodyki ćwiczeń/zabaw z dziećmi	85
2. <i>Metoda</i> - słowniczek obrazkowy, obrazkowy słowniczek tematyczny ...	88
3. <i>Metoda</i> - ilustracje tematyczne	91
4. <i>Metoda</i> - historyjki obrazkowe	93
5. <i>Metoda</i> - opowiadania z powtarzającym się motywem, ilustrowane opowiadania	101
6. <i>Metoda</i> - z wykorzystaniem zabawek, manipulowanie zabawkami, rozumienie poleceń	102
7. <i>Metoda</i> - żywe bajki i opowiadania - pacynki, kukiełki, teatrzyk z dziećmi	103
8. <i>Metoda</i> - „od słowa do zdania - od zdania do tekstu” na podstawie Metody Dobrego Startu	104
9. <i>Metoda</i> rozwijania komunikacji językowej - „powtarzam, rozumiem, nazywam”	107
10. <i>Metoda</i> - teksty słowno-obrazkowe	109

11. <i>Metoda</i> - opowieści z elementami origami, inscenizacje, postać misia . . .	111
12. <i>Metoda</i> - zabawa i nauka z misiem	116
13. <i>Metoda</i> - wierszyki-masażyki	118
14. <i>Metoda</i> - opowieści ruchowe, zabawy dźwiękonaśladowcze, ćwiczenia ortofoniczne	122
15. <i>Metoda</i> - zagadki słuchowe, obrazkowe, rysunkowe, ćwiczenia słuchu fonemowego, zagadki i opowiadania dźwiękowe . . .	128
16. <i>Metoda</i> - obrazkowe kostki, karty, piłki i klocki do budowania opowiadań, układanie modelu wypowiedzi z patyczków, klocków, woreczków, szeregowanie	132
17. <i>Metoda</i> - rysunkowe opowiadania/bajki, ilustracje do wypowiedzi. . .	133
18. <i>Metoda</i> - zabawy naśladowcze, gimnastyka paluszkowa, paluszkowe spacerzy, paluszkowe bajki.....	143
19. <i>Metoda</i> - rymowanki, rytmiczanki, wyliczanki, zabawy ilustracyjne, wierszyki do rysowania, tęczowe wierszyki.....	159
20. <i>Metoda</i> - badacze pisma i znaków, emotikony, fotolangaż, pamiętnik przedszkolaka, warsztaty książki	172
21. <i>Warsztaty</i> książki dla dzieci - książki mówiące głosem dziecka, tomiki rysowanych wierszy i opowiadań.....	178
22. <i>Metoda</i> - zabawy tematyczne w przedszkolu i w domu, rozmowa z misiem, lalką, pajacykiem, przygotowujemy urodziny dla misia	179
23. <i>Metoda</i> - zabawa w studio, reportaże w dzieckiem, dziecięca mowa ciała, wyrażanie emocji, praca nad własnym wizerunkiem, uczenie autoprezentacji, ćwiczenia paradramowe i parapantomimiczne, modelowanie głosem	180
24. <i>Metoda</i> - słuchowiska, słuchanie tekstów pisanych, zadawanie pytań, niedokończone zdania, gry językowe, związki frazeologiczne . .	180
25. <i>Metoda</i> ~ <i>dzieci opowiadają bajkę</i> - program literacki na podstawie „klucza do uczenia się”, gramatyka opowiadania, modele wizualne . . .	184
26. Wykorzystanie elementów muzycznych w procesie wspomagania i usprawniania rozwoju mowy u dzieci - <i>przykłady wybranych ćwiczeń</i> . . .	186
27. Metody stosowane we wczesnej nauce języka obcego - propozycje adaptacji wybranych rozwiązań.....	215
Zakończenie - garść porad i refleksji.....	223
Wskazania do komunikowania się w grupie przedszkolnej.....	225
Bibliografia	229